

Р І Ш Е Н Н Я

щодо проекту Закону про внесення змін до Закону України "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування"

(щодо усунення дискримінації за колом платників)

(реєстр. № 2166 від 20.09.2019 р.)

Комітет Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики на своєму засіданні 02 грудня 2019 року розглянув проект Закону про внесення змін до Закону України "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування" (щодо усунення дискримінації за колом платників) (реєстр. № 2166), поданий народними депутатами України Петруняком Є. та іншими.

Метою та завданням законопроекту, як зазначено у пояснювальній записці, є удосконалення норм чинного законодавства України щодо нарахування та сплати ЄСВ особами, які здійснюють незалежну професійну діяльність.

Чинний Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» містить суперечливі положення щодо окремого кола платників єдиного соціального внеску (далі – ЄСВ). Відповідно до Закону платники ЄСВ розмежовані на фізичних осіб-підприємців та осіб, які провадять незалежну професійну діяльність.

Однак, практика діяльності податкових органів показує негативний системний досвід безпідставного встановлення фізичним особам-підприємцям ознаки незалежної професійної діяльності.

Оскільки Закон не визначає такого платника ЄСВ, як фізична особа-підприємець з ознакою провадження незалежної професійної діяльності, то самостійне встановлення фізичній особі-підприємцю ознаки незалежної професійної діяльності прямо протирічить встановленому порядку постановки на облік суб'єктів підприємницької діяльності як платників ЄСВ.

Крім цього, обов'язок сплати ЄСВ пенсіонерами, які здійснюють незалежну професійну діяльність, є також дискримінаційним.

З метою вдосконалення чинного законодавства України пропонується внесення змін до статей 4 та 7 Закону «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», доповнивши перелік осіб, які звільнені від сплати ЄСВ, якщо вони отримують пенсію за віком або є особами з інвалідністю, особами, які здійснюють незалежну професійну діяльність, а також звільнити осіб, які провадять незалежну професійну діяльність від сплати ЄСВ за себе за умови взяття їх на облік як ФОПів та

провадження ними одного виду діяльності одночасно в якості фізичних осіб – підприємців та самозайнятих осіб. Однак, запропонована редакція нового пункту 5 статті 4 потребує доопрацювання до другого читання оскільки для цих категорій осіб передбачені різні бази оподаткування єдиного внеску, що дасть можливість мінімізувати розмір внеску.

Щодо виключення абзацу другого із пункту 2 частини 1 статті 7 Закону, в якому встановлений обов'язок фізичних осіб-підприємців (крім фізичних осіб-підприємців, які обрали спрощену систему оподаткування), осіб, які провадять незалежну професійну діяльність, та членів фермерського господарства, якщо вони не належать до осіб, які підлягають страхуванню на інших підставах, сплачувати єдиний внесок без отримання ними доходу (прибутку) у звітному кварталі або окремому місяці звітного кварталу, потрібно зазначити, що запровадження цієї норм було спрямовано на забезпечення прав цих осіб на соціальний захист, гарантований статтею 46 Конституції України.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку від 08.11.2019 р. № 16/3-663 висловлює ряд зауважень та пропозицій та рекомендує повернути законопроект на доопрацювання.

Міністерство соціальної політики України спільно з Міністерством юстиції України та Пенсійним фондом України у своєму висновку № 35809/1/1-19 від 24.10.2019 р. висловлюють зауваження та зазначають, що законопроект потребує доопрацювання.

З урахуванням того, що норми чинного законодавства щодо нарахування та сплати ЄСВ особами, які здійснюють незалежну професійну діяльність потребують удосконалення,

Комітет вирішив:

1. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону про внесення змін до Закону України "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування" (щодо усунення дискримінації за колом платників) (реєстр. № **2166** від 20.09.2019 р.) **прийняти за основу.**

2. Співдоповідачем від Комітету на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити народного депутата України, Голову підкомітету Діденко Юлію Олександрівну.

Голова Комітету

Д.О. Гетманцев